

Asia nro DKIR/828/00.05.00/2023

Viite Lausuntopyyntö asiakasmaksuasetuksen muutoksista VN/24836/2023

## Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön ehdotus asiakasmaksujen korottamisesta on sinänsä perusteltu, mutta se on ongelmallinen haavoittuvassa asemassa olevien näkökulmasta, joihin asiakasmaksujen korotusten negatiiviset vaikutukset kohdistuvat. Diakoniatyön kokemusten perusteella tiedetään, että asiakasmaksut estävät vähävaraisimpia hakeutumasta hoitoon. Hoidon saannin pitkittyminen aiheuttaa inhimillisen kärsimyksen lisäksi lisääntyviä kustannuksia yhteiskunnalle.

Ehdotettu asiakasmaksujen tuntuva korotus on ongelmallinen etenkin, kun samanaikaisesti perusturvaan suunnitellaan heikennyksiä ja indeksijäädytyksiä. Jos asiakasmaksuja korotetaan, tulisi samanaikaisesti asiakasmaksulain 11 §:n toinen momentti säätää velvoittavaksi. Tällöin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksu olisi jätettävä perimättä tai sitä on alennettava aina, kun maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista.

Pekka Huokuna  
Kansliapäällikkö

Tiina Saarela  
Asiantuntija